

Laatuseloste: Tavaroiden tuonti ja vienti tuoteluokittain (CPA) ja toimialoittain (NACE)

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tavaroiden tuonnin ja viennin rakennetta kuvataan karkealla tasolla tuoteluokittain toiminnan lajin mukaan, toimialoittain sekä tavaroiden pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan.

Näistä tilastoista saadaan taloudellista analyysia varten luotettava kuva ulkomaankaupan tuoreimmasta kehityksestä toimialanäkökulmasta katsottuna. Tilastot ovat tärkeä väline sekä julkisen että yksityisen sektorin päätöksentekijöille, suunnittelijoille ja tutkijoille niin kansallisella tasolla kuin EU:n ja useiden kansainvälisten järjestöjen toiminnassa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Sisäkaupan eli EU:n jäsenmaiden välisen kaupan tiedot kerätään Intrastat-järjestelmällä tiedonantovelvollisilta toimijoilta. Ulkokaupan eli EU:n ulkopuolisten maiden kanssa käytävän kaupan tilastotiedot saadaan tullausjärjestelmästä.

CPA-tilastoista käy ilmi tuonnin ja viennin rakenne tuoteluokittain toiminnan lajin mukaan (Classification of Products by Activities, CPA).

NACE-tilastot sisältävät tietoja yritysten toimialaluokituksen mukaan (Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés européennes, NACE 2002).

MIG-tilastot ilmaisevat tuonnin ja viennin tavaroiden pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan (Main Industrial Groupings, MIG). Tämä luokitus ei ole virallinen tavaraluokitus.

CPA-luokituksen mukaiset tiedot johdetaan CN-nimikkeistöstä (Combined Nomenclature, CN). CPA-luokista puolestaan johdetaan edelleen MIG-luokat.

1.3 Lait ja asetukset

Ulkomaankauppatilasto perustuu Euroopan yhteisön lainsäädäntöön sekä Suomen kansalliseen tilastolakiin (280/04) ja tullilakiin (1466/94). EU:n lainsäädännössä tilastointia ohjaavat sisäkaupan tilastoinnin perusasetus (EY, 638/2004), ulkokaupan tilastoinnin perusasetus (EY, 1172/95) sekä näiden täytäntöönpanoa koskevat soveltamissäännökset.

Maaluokitus perustuu komission asetukseen (EY, 1833/2006) yhteisön ulkokaupan ja jäsenvaltioiden välisen kaupan tilastojen maaluokituksesta. Maakoodit ovat Kansainvälisen standardoimisjärjestön standardin ISO/DIS 3166 mukaisia koodeja.

2. Menetelmäkuvaus

Tiedot Suomen käymästä kaupasta muiden EU-maiden kanssa kerätään yritysten antamista tilastoilmoituksista sisäkaupan Intrastat-järjestelmällä. Siinä tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain tarvittavat tilastotiedot sisäkaupastaan Tullille. Tiedot Suomen ja kolmansien maiden välisestä tavarakaupasta saadaan tullilmoituksista, jotka on annettava jokaisesta tuonti- ja vientilähetyksestä. Suomen ulkomaankauppatilaston laadinnassa sisä- ja ulkokaupan tiedot yhdistetään.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kuukausittain julkaistavat tavaratilastot ovat ennakollisia. Luvut muuttuvat perusaineiston täydentyessä ja aineistoa edelleen tarkastettaessa. Kuukausittaisiin lukuihin arvioidaan mm. puuttuvien tilastoilmoitusten osuus ja alle kynnyksarvon jääneiden yritysten osuus. Kukin EU:n jäsenmaa määrittelee kynnyksarvon eli tilastointirajan kalenterivuositteittain yritysten vuositulon ja -viennin arvon perusteella.

Pääsääntöisesti kaikki Suomesta vietävät ja Suomeen tuotavat tavarat tilastoidaan. Tilastoinnin edellytyksenä on, että tavara fyysisesti saapuu maahan tai lähtee maasta. Poikkeuksena ovat kuitenkin laivat ja lentokoneet, jotka tilastoidaan omistussuhteen muututtua. Tilastojen ulkopuolelle jäävät mm. kauttakuljetukset sekä sellaiset taloustoimet, joilla ei ole merkittävää kaupallista arvoa. Lisäksi pienimmät yritykset on vapautettu sisäkaupan tilastojen ilmoittamisvelvollisuudesta. Palvelujen ulkomaankauppa jää myös tämän tilaston ulkopuolelle.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kuukausittain julkaistaville tilastoille ilmoitetaan tarkka julkaisuhetki noin vuodeksi kerrallaan. Julkaisuaikataulua pidetään yllä Tullihallituksen Internet-sivuilla. Tilastot julkaistaan yhdeksän viikon kuluessa tilastointikuukauden päättymisestä lukien.

Tilastot tarkentuvat seuraavien kuukausitilastojen tuottamisen yhteydessä. Kunkin kalenterivuoden tiedot vahvistetaan seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys / selkeys

Keskeiset tiedot kuukausitilastoista julkaistaan Tullihallituksen Internet-sivuilla ennalta ilmoitettuina julkaisuhetkinä.

Tarkempia tietoja näistä tilastoista saa Tilastopalvelusta. Tullin Internet-sivuilta kohdasta Ulkomaankauppatilastot löytyvät mm. ulkomaankauppatilastojen tilastointiperiaatteet sekä kaikki Tullihallituksen julkaisemat katsaukset Suomen ulkomaankauppaan. Lisäksi sivuilta löytyy näiden luokitusten mukaisia karkean tason tilastotaulukkoja.

Lisätietoja on saatavissa myös Tilastopalvelusta:

- puhelin: vaihe (09) 6141 tai tilastopalvelu suoraan 020 690 603
- sähköposti: tilastot[at]tulli.fi (korvaa [at] osoitteessa @-merkillä)
- Internet: www.tulli.fi
- Uljas-tilastotietokanta: uljas.tulli.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tietoja on vuodesta 1997 lähtien.

Toimiala- ja käyttötarkoitukseluokitusten mukaisia tietoja voi tiedustella Tilastopalvelusta.

7. Selkeys ja eheys / yhtenäisyys

Tilastot tarkentuvat kuukausittain uusien kuukausitilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Tilastopalvelun lukusalissa on käytettävissä myös muiden maiden ulkomaankauppatilastoja.

Toimialakohtaisia tilastotietoja löytyy myös Tilastokeskuksesta.

Tilastotietoja EU:n jäsenmaiden käymästä ulkomaan tavarakaupasta löytyy Eurostatin julkaisuista, Internet-sivuilta ja sen tietokannasta Easy Comext. Tietokantaa voi käyttää Internetin kautta ja se on käyttäjille maksuton.

EU:n jäsenvaltioiden ja niiden tärkeimpien kauppakumppaneiden käyttämät erilaiset käsitteet ja määritelmät vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen.